

Ülevaade Riigikogu XII koosseisu väliskomisjoni VII istungjärgu tööst jaanuar-juuni 2014

Koosseis ja koosseisumuudatused

Esimees: Marko Mihkelson (IRL)
Aseesimees: Enn Eesmaa (KE)
Liikmed: Margus Hanson (RE)
Sven Mikser (SDE) kuni 26.03.2014
Jevgeni Ossinovski (SDE) kuni 26.03.2014
Juku-Kalle Raid (IRL) kuni 26.03.2014
Andres Sepp (RE) kuni 26.03.2014, alates 19.06.2014
Imre Sooäär (RE)
Vladimir Velman (KE)
Andrus Ansip (RE) alates 27.03.2014, kuni 17.06.2014
Maimu Berg (SDE) alates 07.04.2014
Juhan Parts (IRL) alates 27.03.2014
Barbi Pilvre (SDE) alates 27.03.2014

Istungite arv

Ajavahemikul 13. jaanuar kuni 19. juuni toimus **40** väliskomisjoni istungit (38 korralist, 2 erakorralist, avalikke istungeid ei olnud), sealhulgas 5 ühisistungit, millest 3 olid ühised väljasõiduistungid riigikaitsekomisjoniga Kaitseväe Peastaapi, 1 maaelukomisjoniga Venemaa ja Ukraina poliitilise olukorra mõjust Eesti majandusele ja 1 Euroopa Liidu asjade komisjoniga Eesti seisukohtadest 19.-20. detsembri 2013 Euroopa Ülemkogul.

Riigikogu VII ja VIII istungjärgu vahelisel ajal toimus 2 väliskomisjoni istungit. Väliskomisjon korraldas ka 31. augustil kõnekoosoleku „Vabanemine - 20 aastat Vene vägede lahkumisest“.

Ühisistungid, väljasõiduistungid ja avalikud istungid

- *Ühine väljasõiduistung riigikaitsekomisjoniga Kaitseväe Peastaapi.* Kuulati ülevaadet Eesti kaitseväe üksuste osalemisest ja olukorrast välisoperatsioonidel (14.01.2014);
- *Ühisistung Euroopa Liidu asjade komisjoniga.* Arutati Eesti seisukohti 19.-20. detsembri 2013 Euroopa Liidu Ülemkogul (7.02.2014);
- *Ühine väljasõiduistung riigikaitsekomisjoniga Kaitseväe Peastaapi.* Kuulati ülevaadet Eesti kaitseväe üksuste osalemisest ja olukorrast välisoperatsioonidel (11.03.2014);
- *Väljasõit* Narva ja Kagu-Eestisse (13.-14.03.2014);

- *Ühisistung maaelukomisjoniga*. Arutati Venemaa ja Ukraina poliitilise olukorra mõju Eesti majandusele (14.04.2014);
- *Väljasõiduistung* Merevalvekeskusesse väliskomisjoni Põhjala ja Läänemere regiooni julgeolekukeskkonna kuulamiste raames (15.04.2014);
- *Ühine väljasõiduistung riigikaitsekomisjoniga Kaitseväge Peastaapi*. Kuulati ülevaadet Eesti kaitseväge üksuste osalemisest ja olukorrast välisoperatsioonidel (6.05.2014).

Eelnõud

Enne perioodi algust ei olnud menetluses ühtegi eelnõud. Antud perioodil määrati väliskomisjon 5 eelnõu juhtivkomisjoniks. Istungjärgu lõpus oli menetluses 1 eelnõu: Vabariigi Valitsuse k.a 10. märtsil algatatud "Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise Eesti-Vene riigipiiri lepingu ja Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise Narva ja Soome lahe merealade piiritlemise lepingu ratifitseerimise seaduse eelnõu" (614 SE). Läbinud I lugemise. Ühtegi tagasilükatud, tagasivõetud või lõpphääletusel vastu võtmata jäänud eelnõud ei olnud.

Vastu võetud eelnõud:

- Riigikogu avaldus "Ukraina suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse toetuseks" (608 AE), vastu võetud 5.03.2014;
- Väliskomisjoni algatatud Riigikogu otsuse "Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni moodustamine" muutmise" (659 OE), vastu võetud 13.05.2014;
- Väliskomisjoni algatatud Riigikogu otsuse "Eesti Vabariigi, Leedu Vabariigi ja Läti Vabariigi Parlamentidevahelise Assamblee Eesti delegatsiooni moodustamine" muutmise" (672 OE), vastu võetud 3.06.2014;
- Väliskomisjoni algatatud Riigikogu otsuse "Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni moodustamine" muutmise" (587 OE), vastu võetud 18.02.2014.

Väliskomisjon algatas 3 Riigikogu otsuse muutmise eelnõu:

- Väliskomisjoni algatatud Riigikogu otsuse "Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni moodustamine" muutmise" (659 OE);
- Väliskomisjoni algatatud Riigikogu otsuse "Eesti Vabariigi, Leedu Vabariigi ja Läti Vabariigi Parlamentidevahelise Assamblee Eesti delegatsiooni moodustamine" muutmise" (672 OE);
- Väliskomisjoni algatatud Riigikogu otsuse "Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni moodustamine" muutmise" (587 OE).

Arvamuse andmised

- Väliskomisjon andis arvamuse Eesti seisukohtade kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1236/2005, mis käsitleb kauplemist teatavate kaupadega, mida on võimalik kasutada surmanuhtluse täideviimiseks, piinamiseks või muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemiseks või karistamiseks, eelnõu kohta COM (2014) 1 (1-2/14-12/2) (19.05.2014).

Olulise tähtsusega riiklik küsimus

Antud perioodil algatas väliskomisjon 1 olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu: välispoliitika arutelu olulise tähtsusega riikliku küsimusena Riigikogu täiskogul neljapäeval, 27. veebruaril 2014.

Muu tegevus

Väliskomisjon:

- kuulas informatsiooni Vabariigi Presidendi välissuhtlemisest (13.01.2014)
- arutas Eesti seisukohti 20. jaanuari 2014 Euroopa Liidu välisasjade nõukogu istungil (16.01.2014)
- kuulas informatsiooni peaministri välissuhtlemisest (16.01.2014)
- kuulas ülevaadet arengutest Iraanis (20.01.2014)
- arutas poliitilisi ja majanduslikke arenguid Lätis (20.01.2014)
- kohtus kandidaadiga Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Hispaania Kuningriigis ja Andorra Vürstiriigis (21.01.2014)
- kohtus kandidaadiga Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Läti Vabariigis ja Usbekistani Vabariigis (21.01.2014)
- kohtus kandidaadiga Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigis, resideerimisega Londonis (21.01.2014)
- arutas Vene FV poolt kehtestatud toiduainete impordipiiranguid ning edasisi tegevusi ja plaane (21.01.2014)
- arutas Euroopa Liidu idapartnerluse edasisi arenguid (23.01.2014)
- kuulas ülevaadet arengutest Eestile olulistel teemadel Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis (28.01.2014)
- kuulas ülevaadet Parlamentidevahelise Liidu (IPU) Eesti delegatsiooni tegevusest (28.01.2014)

- kuulas ülevaadet NATO Parlamentaarse Assamblee (NATO PA) Eesti delegatsiooni tegevusest (28.01.2014)
- kuulas ülevaadet OSCE Parlamentaarse Assamblee (OSCE PA) Eesti delegatsiooni tegevusest (28.01.2014)
- kuulas ülevaadet Euroopa Liidu ja Vahemeremaade Parlamentaarse Assamblee (PA-UfM) Eesti delegatsiooni tegevusest (28.01.2014)
- kohtus kandidaadiga Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Ungaris, Horvaatia Vabariigis ja Sloveenia Vabariigis (30.01.2014)
- kohtus kandidaadiga Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Iirimaa (30.01.2014)
- kohtus kandidaadiga Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Itaalia Vabariigis, Malta Vabariigis ja San Marino Vabariigis (30.01.2014)
- kuulas ülevaadet 23. – 31. jaanuaril 2014 Šveitsis toimunud Süüria rahukõnelustest (10.02.2014)
- kuulas regulaarselt ülevaateid arengutest Ukrainas
- kuulas ülevaadet informatsiooni NATO Parlamentaarse Assamblee kaitse- ja julgeolekukomitee istungist Washingtonis ja Las Vegases 5.-13. veebruaril 2014 (17.02.2014)
- kuulas ülevaadet Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee (ENPA) Eesti delegatsiooni tegevusest (17.02.2014)
- arutas Eesti seisukohti 20.-21. veebruari 2014 EL kaitseministrite mitteametlikul kohtumisel (18.02.2014)
- arutas Eesti seisukohti 26.-27. veebruari 2014 NATO kaitseministrite kohtumisel (18.02.2014)
- kuulas ülevaadet Eesti-Vene kahepoolsetest suhetest (19.02.2014)
- kuulas Vabariigi Valitsuse vastuseid Riigikogu väliskomisjoni raportis „Eesti võimalused ja huvid Aasias aastani 2025“ esitatud soovitudele (25.02.2014)
- arutas Eesti seisukohti 28. veebruari 2014 mitteametlikul Euroopa Liidu välisasjade nõukogu (kaubandusministrid) kohtumisel (25.02.2014)
- arutas Eesti seisukohti 17. märtsi 2014 Euroopa Liidu välisasjade nõukogu istungil (17.03.2014)
- kuulas informatsiooni Eesti välismajanduse koordineerimise mudelitest (17.03.2014)
- kuulas informatsiooni uue rahvusvahelise konverentsikeskuse kavadest (17.03.2014)
- kohtus kandidaadiga Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Jaapanis ja Korea Vabariigis (18.03.2014)

- kuulas ülevaadet Eesti ja Valgevene kahepoolsetest suhetest (18.03.2014)
- tegi ettepaneku Aasia-teemalise uuringu tellimiseks (24.03.2014)
- arutas Eesti ja peamiste kaubanduspartnerite majandussuhteid Venemaa ja Ukrainaga (7.04.2014)
- kohtus Seto Kongressi ja Setomaa Valdade Liidu esindajatega (8.04.2014)
- arutas Eesti seisukohti 15. aprilli 2014 Euroopa Liidu välisasjade nõukogu (kaitseministrid) istungil (10.04.2014)
- arutas Eesti seisukohti 14. aprilli 2014 Euroopa Liidu välisasjade nõukogu istungil (10.04.2014)
- kuulas ülevaadet 1.-2. aprilli 2014 NATO välisministrite kohtumisest (10.04.2014)
- kuulas ülevaadet 4.-5. aprilli 2014 Euroopa Liidu välisministrite mitteametlikust kohtumisest (Gymnich) (10.04.2014)
- kohtus kandidaadiga Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Brasiilia Liitvabariigis, Tšiili Vabariigis, Colombia Vabariigis ja Peruu Vabariigis (21.04.2014)
- arutas Eesti mälestamiskultuuri ja pehmet kaitset (21.04.2014)
- kuulas ülevaadet Eesti-Põhjala initsiatiivist Euroopa inimõigusindeksi loomiseks (21.04.2014)
- kohtus Vabariigi Presidendiga Kadriorus (22.04.2014)
- arutas Eesti seisukohti 8. mai 2014 Euroopa Liidu välisasjade nõukogu (kaubandusministrid) istungil (5.05.2014)
- arutas Eesti seisukohti 12. mai Euroopa Liidu välisasjade nõukogu istungil (5.05.2014)
- arutas Eesti seisukohti 19. mai 2014 Euroopa Liidu välisasjade nõukogu (arengukoostöö) istungil (12.05.2014)
- kuulas ülevaadet analüüsist Venemaa välispoliitilise tegevuse motiividest (19.05.2014)
- kohtus kandidaadiga Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Ameerika Ühendriikides (19.05.2014)
- kohtus kandidaadiga Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Poola Vabariigis (2.06.2014)
- kohtus kandidaadiga Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Egiptuse Araabia Vabariigis ja Etioopia Demokraatlikus Liitvabariigis (2.06.2014)
- kohtus Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadikuga Araabia Liiga juures ja alalise vaatlejaga Aafrika Liidu juures (2.06.2014)

- kohtus Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadikuga Valgevene Vabariigis (2.06.2014)
- arutas Eesti seisukohti 2.-3. mai 2014 NATO kaitseministrite kohtumisel (2.06.2014)
- kuulas ülevaadet Eesti Vabariigi ja Hiina Rahvavabariigi kahepoolsetest suhetest (3.06.2014)
- kuulas ülevaadet Eesti küberjulgeoleku strateegiast 2014-2017 (5.06.2014)
- arutas Eesti seisukohti 23. juuni 2014 Euroopa Liidu välisasjade nõukogu istungil (16.06.2014)
- arutas Eesti seisukohti 24.-25. juuni 2014 NATO välisministrite kohtumisel (16.06.2014)
- kuulas ülevaadet Riigikogu välissuhtlemise eelarve täitmisest (17.06.2014)
- arutas Eesti seisukohti 22. juuli 2014 Euroopa Liidu välisasjade nõukogu istungil (18.07.2014)
- kohtus Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadikuga Soome Vabariigis (18.07.2014)
- kohtus Eesti Vabariigi erakorraline ja täievoliline suursaadik, esindaja Poliitika- ja Julgeolekukomitees Euroopa Liidu juures, resideerimisega Brüsselis (18.07.2014)
- arutas Eesti seisukohti 4.-5. septembri 2014 NATO Walesi tippkohtumisel (27.08.2014)
- arutas Eesti seisukohti 29.-30. augusti 2014 Euroopa Liidu välisasjade nõukogu mitteametlikul (Gymnich) kohtumisel (27.08.2014)

Välissuhtlus

Väliskomisjoni visiidid:

- **5.-11.05** töövisiit Hiina Rahvavabariiki. Väliskomisjoni delegatsiooni kuulusid esimees Marko Mihkelson ja liikmed Maimu Berg, Juhan Parts ja Imre Sooäär
- **9.-11.06** töövisiit Poola Vabariiki. Väliskomisjoni delegatsiooni kuulusid komisjoni esimees Marko Mihkelson, aseesimees Enn Eesmaa ja liikmed Margus Hanson ja Barbi Pilvre
- **12.-13.06** Balti riikide parlamentide väliskomisjonide kohtumine Riias, Lätis. Väliskomisjoni delegatsiooni kuulusid komisjoni esimees Marko Mihkelson ja liikmed Margus Hanson, Maimu Berg ja Vladimir Velman
- **7.-8.09** Balti riikide parlamentide väliskomisjonide kohtumine Palangas, Leedus. Väliskomisjoni delegatsiooni kuulusid komisjoni esimees Marko Mihkelson ja liikmed Andre Sepp ja Vladimir Velman.

Vastuvõetud delegatsioonid:

- **19.-21.02** Vene Föderatsiooninõukogu väliskomisjoni delegatsioon
- **5.-7.07** Hiina Rahvavabariigi Rahvasaadikute Kongressi väliskomisjoni delegatsioon

Väliskomisjoni esimehe välislähetused:

Väliskomisjoni esimees **Marko Mihkelson** osales:

- **26.-27.01** Kiiemis, Ukrainas kohtumistel erinevate analüütikute ja poliitiliste esindajatega
- **30.03-2.04** Tbilisis, Gruusias NB8 (Balti- ja Põhjamade) parlamentide väliskomisjonide esimeeste kohtumisel
- **2.-5.04** Ateenas, Kreekas parlamentidevahelisel Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika ja ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika konverentsil
- **12.-14.05** Vabariigi Presidendi riigivisiidil Soome Vabariiki
- **7.-8.07** Riias, Lätis Saksa-Põhjamaade-Balti foorumil
- **28.-30.07** Ukrainas kohtumisel Ülemraada väliskomisjoni liikmetega

Väliskomisjoni liikmetega kohtunud välisriikide, rahvusvaheliste ja teiste organisatsioonide esindajad:

- Afganistani diplomaadid (17.04.2014)
- Ameerika Ühendriikide aseriigisekretäri asetäitja Frank Rose (15.01.2014)
- Ameerika Ühendriikide mõttekoja Chicago Council nõukogu liikmed (16.05.2014)
- Aserbaidžaaani suursaadik Tofiq Zulfugarov (25.02.2014)
- Austria suursaadik Renate Kobler (4.02.2014)
- Gruusia parlamendi spiiker David Usupashvili (13.01.2014)
- Gruusia suursaadik Tea Akhvlediani (16.06.2015)
- Hiina Rahvavabariigi Rahvasaadikute Kongressi väliskomisjoni delegatsioon (6.07.2014)
- Hiina suursaadik QU Zhe (15.05.2014)
- Hispaania suursaadik Álvaro de la Riva Guzmán de Frutos (26.02.2104)
- India suursaadik Aladiyan Manickam (22.08.2014)
- Iraani suursaadik Seyed Rasoul Mousavi (11.03.2014)

- Islandi suursaadik Kristín Aðalbjörg Árnadóttir (15.01.2014)
- Jaapani välisministeeriumi Euroopa asjade büroo peadirektori Toyohisa Kouzuki (21.02.2014)
- Kanada analüütik Alexander Dalziel (21.02.2014)
- Rootsi suursaadik Anders Ljunggren (15.01.2014)
- Saksamaa suursaadik Christian Matthias Schlaga (8.08.2014)
- Saksa-Balti Kaubanduskoja Eesti liikmed (19.06.2014)
- Soome välisministeeriumi poliitikaosakonna juhataja Kirsti Kauppi (21.02.2014)
- Soome suursaadik Aleksi Härkönen (10.04.2014)
- Valgevene asevälisminister Alena Kupchyna (15.01.2014)
- Vene Föderatsiooninõukogu väliskomisjoni delegatsioon (20.02.2014)

Ülevaate koostas väliskomisjoni konsultant Liisi Vahtramäe, september 2014.